

LAUANTAI 13.1.2007

10.15–12.15 KASVUN RAJAT

Päärakennus, sali 1 (2. krs.)

Puheenjohtaja: professori **Markku Wilenius** (Turun kauppakorkeakoulu, Tulevaisuuden tutkimuskeskus)
Professori **Markku Wilenius** (Turun kauppakorkeakoulu, Tulevaisuuden tutkimuskeskus): Kasvun rajat: 35-vuotta keskustelua. Mitä edessä?

Professori **Janne Hukkinen** (Teknillinen korkeakoulu): Kasvun rajat, teknologia ja ihminen: näkökulmia kasvun rajojen määrittämiseen

Professori **Mari Walls** (Turun yliopisto): Kasvun rajat: ympäristön reunaehdot, ekologinen kestävyys ja sopeutumisen mekanismit

10.15–12.45 LAJIEN ESIINTYMISEN RAJALLA

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs.)

Puheenjohtaja: akatemiaprofessori **Ilkka Hanski** (Helsingin yliopisto)

Akatemiaprofessori **Dennis Bamford** (Helsingin yliopisto): Elämän rajoilla

Professori **Outi Savolainen** (Oulun yliopisto): Levinneisyysalueiden rajoilla

Professori **Mikael Fortelius** (Helsingin yliopisto): Kohtaaminen ihmisyyden partaalla: afrikkalaiset ja neandertalilaiset jääkauden Euroopassa

Akatemiaprofessori **Ilkka Hanski** (Helsingin yliopisto): Sukupuuton rajalla

10.15–12.00 ITÄMEREN TILA

Päärakennus, luentosali 6 (3. krs.)

Järjestäjä Itämeri-tutkimusohjelma BIREME, Suomen Akatemia.

Puheenjohtaja: professori emeritus **Erkki Leppäkoski**

Professori **Harri Kuosa** (Helsingin yliopisto): Skandinavian talvet muuttuvat – miten käy Itämeren jään elämän?

Professori **Atte Korhola** (Helsingin yliopisto): Itämeren tila pohjamutia myöten

Professori **Martin Romantschuk** (Helsingin yliopisto): Itämeren toistuvat öljypäästöt: miten pitkälle riittää mikrobien hajoitustoiminta ja voiko sitä tehostaa?

lauantai

10.15–10.45 TIEDETEATTERIA: KAASUMAAILMA

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

Tiedekeskus Heureka esittää.

Heurekan tiedeteatterin pitkäikäisin esitys *Kaasumaailma* kertoo ilmasta ja ilman osista. (Ks. s. 65.)

Esitys sopii kaikenikäisille.

Lisätietoja: Harri Montonen, heko@heureka.fi

10.30–13.00 EI IKÄRAJAA! LUONNONTIETEITÄ LUOVASTI

Päärakennus, sali 13 (3. krs.)

Järjestäjä: LUMA-keskus, Helsingin yliopisto.

Puheenjohtaja: FT **Maija Aksela** (LUMA-keskus, Helsingin yliopisto)

10.30 **Maija Aksela** (LUMA-keskus): Avaus

10.45 professori **Jari Lavonen** (Helsingin yliopisto):
Miten LUMA-aineita voisi opettaa kiinnostavasti
nuorten näkökulmasta?

11.30 Luovaa LUMA-toimintaa lapsille ja nuorille:

Saara Lehto & Juha Oikkonen: Toiminnallista matema-
tiikka Summamutikka-kerhoissa

Veera Kallunki & Suvi Vanhatalo: Teknologialeirit
innoittajana

Tea Liikanen & Maija Aksela: Ksenonit-hanke: innosta-
vaa tiedekasvatusta

Marika Nieminen, Lauri Vihma & Maija Aksela:

Haasteita tutkimuskurssilla lukiolaisille

12.30 Keskustelua ja kysymyksiä

11.00–11.30 TÄHTITAIVAS PLANETAARIOSSA

Päärakennus, ala-aula

Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoisplaynetaariossa 25 minuutin maailmankaikkeusesityksiä. Planetaarioon mahtuu kerralla n. 30 henkeä.

Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

11.00–11.15 ARKIPÄIVÄN FYSIIKKA

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

Järjestäjä: Helsingin yliopiston fysikaalisten tieteiden
laitos ja Suomen Fyysikkoseura.

Professori **Kai Nordlund** (Helsingin yliopisto): Paljonko
sokeria voi sekoittaa kahviin?

11.45–12.30 PÄIVÄN STAKES

Päärakennus, sali 5 (3. krs.)

Puheenjohtaja: ylijohtaja **Matti Heikkilä** (Stakes)

LKT, dosentti **Tytti Solantaus** (Stakes): Vanhemman
psykkinen sairaus ja lapset

12.15–12.55 ESITTÄVÄ VS. LUOVA SÄVELTAIDE

Päärakennus, luentosali 6 (3. krs.)

Järjestäjä: Sibelius Akatemia, DOCMUS.

Musiikin maisteri, pianisti **Risto-Matti Marin** (Sibelius-Akatemia): Transkription taide – esittävän ja luovan säveltaiteen rajalla

12.30–13.00 TÄHTITAIVAS PLANETAARIOSSA

Päärakennus, ala-aula

Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoisplanetaariossa 25 minuutin maailmankaikkeusesityksiä. Planetaarioon mahtuu kerralla n. 30 henkeä.

Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

12.45–14.45 SUKUPUOLI – RAJATAPAUKSIA

Päärakennus, sali 1 (2. krs.)

Puheenjohtaja: professori **Hanna Kokko** (Helsingin yliopisto)

Dosentti **Aila Tiitinen** (Helsingin yliopisto): Syntynyt väärään ruumiiseen – voiko sukupuolta korjata?

Dosentti **Tuomas Heikkilä** (Helsingin yliopisto):

Neitsytmarttyyrejä, noitavainoja, dragejä ja muita kuningattaria

Professori **Hanna Kokko** (Helsingin yliopisto): Eläinmaailma ja vaihtuvat sukupuolet

12.45–14.45 HAAKSIRIKOSTA HISTORIAKSI – MERIARKEOLOGIA KESKIAJAN TUTKIMUKSESSA

Päärakennus, sali 5 (3. krs.)

Järjestäjä: Meriarkeologian yksikkö, Museovirasto.

Puheenjohtaja: yli-intendentti **Marja Pelanne** (Museovirasto)

Tutkija **Stefan Wessman** (Museovirasto): Keskiaikainen haaksirikkopaikka Nauvon saaristossa

Konservaattori **Eero Ehanti** (Museovirasto, Suomen merimuseo): Satoja vuosia hyllyssä olleen kirkonkellon konservointi

Tutkija **Teemu Mökkönen** (Helsingin yliopisto):

Virolahden Lapurin hylky – Kuinka viikinkialuksen ajoitus siirtyi keskiaikaan

Tutkija **Matias Laitinen** (Museovirasto): Hylkykohteen formaatioprosessit eli mitä laivalle tapahtuu uppoamisen jälkeen – esimerkkinä mm. Nauvon Vrouw Maria

lauantai

13.00–14.15 MERKKIPÄIVÄLUENTO: Linné 300 vuotta

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs.)

Puheenjohtaja/ordförande: professori/professor emeritus **Matti Klinge** (Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet)

Professor **Sverker Sörlin** (Umeå universitet): Globalisering och offervilja – Linné och hans apostlar efter världens ljus

Professori emeritus **Anto Leikola** (Helsingin yliopisto): Linné Suomessa

Yleisradio (TV1) esittää Tieteen päivien alla 25.–26.12. ja 28.–29.12.2006 klo 14.30 Sörlinin käsikirjoittaman neliosaisen TV-sarjan ”Linné ja hänen apostolinsa”.

13.00–15.00 POPULAARI JA TAIDE MUSIIKISSA – MIKÄ EROTTAA?

Päärakennus, luentosali 6 (3. krs.)

Järjestäjä: Sibelius Akatemia.

Puheenjohtaja: professori **Heidi Westerlund** (Sibelius-Akatemia)

Alustukset:

Professori **Vesa Kurkela** (Sibelius-Akatemia)

Professori **Timo Cantell** (Sibelius-Akatemia)

Lehtori **Lauri Väkevä** (Sibelius-Akatemia)

Paneelikeskustelu:

Esitelmöitsijöiden lisäksi musiikin tohtori, lehtori **Jarno Kukkonen**, professori **Heikki Laitinen**, professori **Anne Sivuoja-Gunaratnam** ja professori **Ilkka Taitto** Sibelius-Akatemiasta.

13.30–16.00 KARJALA: KIELI, KULTTUURI, ELINTASO, POLITIIKKA

Päärakennus, sali 13 (3. krs.)

Puheenjohtaja: professori **Ulla-Maija Kulonen** (Helsingin yliopisto)

Professori **Anssi Paasi** (Oulun yliopisto): Rajatutkimuksen renessanssi? – Mitä paikallinen ja kansallinen tutkimuskohde voi antaa kansainväliselle tieteelle?

Professori **Markku Tykkyläinen** (Joensuun yliopisto): Suomen itäraja ja talouden modernisaatiot

Professori **Riho Grünthal** (Helsingin yliopisto): Karjala kielten ja murteiden rajapintana

Professori **Pekka Hakamies** (Turun yliopisto): Karjala kulttuurin rajana

14.30–16.30 SYSTEEMIBIOLOGIA JA BIO-INFORMATIIKKA

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs.)

Järjestäjä: Systemibiologian ja bioinformatiikan tutkimusohjelma, Suomen Akatemia ja Tekes.

Puheenjohtaja: professori, vararehtori **Marja Makarow** (Helsingin yliopisto)

Professori **Elja Arjas** (Helsingin yliopisto): Häilyvä raja mallin ja todellisuuden välillä?

Professori **Antti Poso** (Kuopion yliopisto): Lääkekehityksen rajattomat mahdollisuudet? ”The Final Frontier”

Professori **Matti Häyry** (Helsingin yliopisto & Manchesterin yliopisto): Biotieteellisen tutkimuksen eettisillä rajoilla

Professori **Jaakko Kangasjärvi** (Helsingin yliopisto): Kasvisolut elämän ja kuoleman rajamailla

14.00–14.30 STJÄRNHIMLEN I PLANETARIET

Huvudbyggnaden, nedre aulan.

I den astronomiska föreningen Ursas planetarium hålls 25 minutersföreläsningar om universum. I planetariet ryms ca. 30 personer.

Info: Ursa, tel. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

15.00–15.15 ARKIPÄIVÄN FYSIIKKA

Päärakennus, sali 5 (3. krs.)

Järjestäjä: Helsingin yliopiston fysikaalisten tieteiden laitos ja Suomen Fyysikkoseura.

Professori **Hannu Koskinen** (Helsingin yliopisto): Voiko aurinko sammua?

15.15–16.15 PÄIVÄN PAINI: Sivilisaatioiden yhteentörmäys – väistämätön tosiasia?

Päärakennus, sali 1 (2. krs.)

Mattotuomari: pääjohtaja **Raimo Väyrynen** (Suomen Akatemia)

Painijat: professori emeritus **Seikko Eskola** (Tampereen yliopisto) vs. professori **Juha Sihvola** (Helsingin yliopisto)

15.30–16.00 TÄHTITAIIVAS PLANETAARIOSSA

Päärakennus, ala-aula

Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoisplanetaariossa 25 minuutin maailmankaikkeusesityksiä. Planetaarioon mahtuu kerralla n. 30 henkeä.

Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi